

Tisdagen den 10 november

§ 1 Informellt möte mellan EU:s stats- och regering- schefer

Statsminister Stefan Löfven

Information och samråd inför informellt möte mellan EU:s stats- och regeringschefer den 12 november 2015

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Jag hälsar statsministern välkommen. Detta samråd gäller det extrainsatta informella mötet. Dokumenten som ni har fått på bordet gäller slutsatserna från gårdagens RIF-möte och brevet med de fyra frågorna.

Anf. 2 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr ordförande och EU-nämndsledamöter! Återigen har Europeiska rådet kallat till ett extrainsatt möte om flyktingkrisen. Den här gången sker det i samband med toppmötet mellan EU och Afrika om just migration. Även om detta samråd handlar om det extrainsatta toppmötet tänker jag ändå ta mig friheten att avslutningsvis säga några ord även om toppmötet med Afrika.

Som nämnden vet har vi haft flera möten om flyktingkrisen den senaste tiden också på stats- och regeringschefsnivå. Det möte som vi ser framför oss på torsdag antar vi blir ganska kort. Målsättningen är att vi ska få en gemensam bild av den senaste tidens utveckling och också utvärdera de åtgärder som EU hittills har beslutat om och hur de har genomförts, eller rättare sagt ibland inte har genomförts. I nuläget förväntar vi oss inte några skriftliga slutsatser från detta möte.

Herr ordförande! Donald Tusk har i sin inbjudan till detta möte listat fyra områden som han vill fokusera denna diskussion på. Det är samarbete med tredjeländer, genomförande

av omfördelningsbesluten, ordning och reda i mottagandet och avslutningsvis våra yttre gränser.

När det gäller den första punkten, samarbete med tredjeländer, kommer självfallet bland annat samarbetet med Turkiet att diskuteras. Men det kommer också att handla om hur vi bekämpar grundorsakerna till att människor tvingas fly. En del av detta rör samarbete även med de afrikanska länderna, vilket Vallettatoppmötet syftar till. Det ska jag återkomma till.

Som jag har sagt tidigare behöver vi ha en mer sammanhållen och aktiv utrikespolitik för att kunna bidra till ökad fred, stabilitet och säkerhet i närområdet. Samarbete med länderna kring migrationsrutter via östra Medelhavet och västra Balkan väntas också diskuteras. Det finns ett fortsatt behov av stöd till utvidgningsländerna på västra Balkan. Vi menar att EU så långt som möjligt självfallet bör använda sig av humanitära instrument och tillgängliga instrument inom anslutningsprocessen för att stärka samarbetet med just dessa länder.

Turkiet har en nyckelroll i hanteringen av migrationsströmmarna, och de ambitioner som Europeiska rådet fastställde i oktober är bra. Samarbetet innebär åtaganden från Turkiet kring omhändertagande och integration av de över 2 miljoner flyktingar som nu finns på turkisk mark.

EU:s stöd till Turkiet går i hand i hand med tydliga förväntningar på Turkiet att utöka samarbetet beträffande registrering av flyktingar, bekämpning av människosmuggling och stärkt gränskontroll. Formerna för finansiering, genomförande och samordning kommer att behöva mejslas ut ytterligare, och kommissionen för just nu en dialog med Turkiet om detta.

Regeringen betonar att samarbetet med Turkiet ska bygga på den formella EU-anslutningsprocess som även gör det möjligt för EU att ställa tydliga krav på Turkiet. Det är mycket centralt att EU inte ger avkall på sina värderingar i detta samarbete med Turkiet.

Sverige ger också bilateralt reformstöd till Turkiet och västra Balkan. Migrationsverket har exempelvis sedan 2014 ett bilateralt samarbete som är finansierat av Sida med fokus på uppbyggande av Turkiets migrationsmyndighet.

Vidare vill jag än en gång påpeka att EU och medlemsländerna måste öka sina ansträngningar för att nå en politisk lösning på konflikten i Syrien. Fokus där bör ligga på dialog med både regionala och internationella nyckelaktörer.

Sveriges omfattande humanitära stöd kommer från och med årsskiftet att kompletteras med en femårig regional Syrienkrisstrategi som just nu är under framtagande.

Herr ordförande! Den andra punkten som ska diskuteras gäller genomförandet av omfördelningsbeslutet. Det är viktigt med en sådan diskussion, inte minst i ljuset av det mycket magra resultat som vi har sett hittills. Endast 149 personer av totalt 160 000 personer har omfördelats, och det är bara fem länder som så här långt har deltagit. Det är Sverige, Finland, Frankrike, Spanien och Luxemburg. Det innebär att medlemsstaterna nu måste göra sitt absolut yttersta för att genomföra de beslut som har tagits gällande den interna omfördelningen. Därför är det bra att vi har en utvärdering och en diskussion om hur detta omfördelningsbeslut faktiskt har efterlevts och att vi har det på detta möte.

Som nämnden väl känner till anser regeringen att det är viktigt att vi hittar hållbara gemensamma lösningar, eftersom inget land klarar av detta på egen hand. Vi har sagt det så många gånger förut, och det gäller nu också. Det håller inte att bara några få länder, exempelvis Sverige, Tyskland och Österrike, tar sitt ansvar.

Sverige tar ett stort ansvar för människor som flyr för sina liv. Vi ska självfallet ta ansvar. Men läget i Sverige är nu oerhört ansträngt, och Sverige tar också på sig ett orimligt stort ansvar jämfört med andra länder i EU. Regeringen beslutade därför i förra veckan att begära omfördelning av flyktingar från Sverige till andra länder. Det är i enlighet med det beslut som fattades av migrationsministrarna vid deras sammanträde den 22 september. Det är också ett led i de insatser som regeringen har kommit överens om med Moderaterna, Folkpartiet, Centerpartiet och Kristdemokraterna.

Nu är det upp till kommissionen att göra en bedömning av läget och sedan eventuellt lägga fram ett förslag där fördelning från Sverige också ingår. Men vi behöver också ta ytterligare steg för att komma överens om ett permanent omfördelningssystem som ska gälla alla medlemsländer.

Vid det förra toppmötet fick vi i de länder som driver denna linje in skrivningar i texten om att diskussionerna om kommissionens förslag ska fortsätta. Det ser jag som ett gott tecken på att diskussionerna kan och ska fortsätta. Även om jag, som jag har uttryckt tidigare, är mycket medveten om att det finns ett starkt motstånd här från flera medlemsländer, tror jag att det ändå finns en möjlighet att fortsätta detta samarbete utifrån den skrivning som vi fick in vid rådets förra möte.

Den tredje punkten handlar om att ha ordning och reda i mottagandet. Bland annat kommer frågan om så kallade hotspots att tas upp. Även frågor om mottagningskapacitet och resurser till Frontex och EU:s asylbyrå Easo kommer att behandlas på detta möte.

Det är viktigt att dessa hotspots kommer igång och att experter från medlemsländerna ställs till förfogande för att det ska fungera. Fungerande hotspots är en förutsättning för att en omfördelning ska kunna göras. Dessvärre har vi fått en del rapporter om att arbetet ännu inte riktigt har kommit igång.

För att det praktiska genomförandet ska fungera krävs det bland annat att medlemsländerna tillhandahåller tillräckliga resurser i form av exempelvis experter till de EU-myndigheter som är närmast berörda. Det är främst asylmyndigheterna, Easo och Frontex.

Migrationsverket deltar aktivt i Easos operativa stödinsatser till andra medlemsstater, bland annat med kvalitetssäkring av asylprocessen. Två experter finns nu på plats i Italien, och ytterligare tre har beredskap för att delta i insatser i Grekland eller Italien.

Vi menar att alla medlemsstater måste agera solidariskt och bistå med personal och utrustning till Frontex. Den svenska polismyndigheten har också under 2015 bidragit med fler än 30 svenska gränspolis och experter i olika Frontexoperationer, till exempel dokumentexperter men också så kallade debriefers som intervjuar migranterna i syfte att bekämpa människosmuggling.

Kustbevakningen har bidragit med en patrullbåt och ett så kallat kombinationsfartyg i Frontex operationer i Medelhavet och har i år bidragit till att föra över 6 000 människor i säkerhet genom olika sjöräddningsinsatser. Vi får aldrig glömma att den viktigaste insatsen är att rädda liv.

Som bekant verkar regeringen också för att kommissionen ska utreda och presentera alternativ för ytterligare lagliga vägar för att söka asyl inom EU just för att förhindra att människor ska ge sig ut på sådana farliga resor. Stödet för detta bland medlemsländerna, vilket jag också har sagt tidigare till nämnden, är mycket begränsat. Men den frågan ska självfallet ligga kvar och drivas.

Som jag har sagt till nämnden många gånger tidigare måste vi alla leva upp till asylreglerna. Dublinförordningen gäller, och det är regeringens uppfattning att den också ska tillämpas och genomföras av alla medlemsstater.

Vi ska också vara tydliga med att vi har en reglerad invandring. Det innebär att de personer som inte har asylskäl ska återvända.

Herr ordförande! Den fjärde och sista punkten gäller skydd och kontroll av EU:s yttre gränser. Det är också en förutsättning för att den fria rörligheten inom Schengenområdet ska fungera. Kommissionen måste också säkerställa att medlemsländerna här gör sitt jobb och att regelverket följs.

I tillägg till verksamheten inom så kallade hotspots måste vi stärka kapaciteten hos aktuella länder så att registrering kan ske vid yttre gräns och inte bara där vi har upprättat så kallade hotspots.

Regeringens ståndpunkt är att gränskontroll är och bör förbli ett nationellt ansvar. Men mot bakgrund av nuvarande situation, där det är uppenbart att ett lands agerande direkt får konsekvenser för ett annat, inser jag självfallet samtidigt att det finns behov av ett allt närmare europeiskt samarbete. Jag ser fram emot kommissionens förslag i denna del i december på hur vi skulle kunna arbeta bättre tillsammans utan att göra avkall på vårt nationella ansvar.

Låt mig också, herr ordförande, säga några ord om det informella toppmöte som EU kommer att ha med Afrika om migration. Det har tillkommit efter ett beslut i Europeiska rådet tidigare i år. Nämnden har fått information om detta möte tidigare. Det är ett viktigt möte för att EU och Afrika gemensamt ska kunna fördjupa samarbetet, bland annat för att mer effektivt främja de positiva aspekterna av migration och få till stånd en bättre hantering av migrationsflödena och inte minst öka skyddet för de mest utsatta människorna. Detta är självfallet ett långsiktigt arbete som kräver att

dialogen fördjupas och att kapaciteten i de afrikanska länderna samtidigt byggs upp. Toppmötet i Valletta blir därför en startpunkt för detta arbete.

Vi har i dessa förhandlingar förespråkat en bred ansats som förutom återvändande och irreguljär migration också fokuserar på kapacitetsuppbyggnad, asyl och skydd. Vi måste också bättre ta till vara de positiva utvecklingseffekterna för individen och effekterna för ursprungslandet och destinationslandet. Men också realistiska åtgärder som underlättar laglig migration och rörlighet krävs.

Vi har från svensk sida särskilt uppmärksammat och uttryckt oro över den sårbarhet och de risker som barn utsätts för i de blandade migrationsströmmarna, detta inte minst när det gäller barn som är ensamma och som har separerats från sina familjer. Även kring detta måste EU och Afrika arbeta tillsammans för att hitta effektiva och långsiktiga lösningar.

Herr ordförande! Allra sist vill jag säga följande: I samband med Vallettamötet väntas EU också lansera en nödfond, en så kallad emergency trust fund, på minst 1,8 miljarder euro. Fonden ska främja stabilitet och hantera grundorsakerna till irreguljär migration och folkförflyttningar i Afrika. Den väntas bli ett viktigt instrument för att snabbt kunna kanalisera medel i detta avseende. Regeringen har därför beslutat att ge 27 miljoner kronor till denna fond.

Anf. 3 MARIE GRANLUND (S):

Jag vill tacka statsministern för redogörelsen inför detta viktiga möte. Vi har haft möjlighet att diskutera dessa frågor vid ett flertal tillfällen. Men det är otroligt viktigt att man vid detta möte faktiskt följer upp och utvärderar detta viktiga arbete för att, som statsministern säger, rädda liv. Man får aldrig glömma att det handlar om just att rädda liv.

Det viktigaste är, precis som statsministern säger, att försöka lösa frågan om ursprunget till konflikterna och frågan om ursprunget till varför folk flyr för sina liv.

Det var i detta mörker trots allt en ljuspunkt när Jan Eliasson uttryckte att han faktiskt kan se vissa lösningar ett steg framåt. Jag välkomnar verkligen det.

Men nu handlar det om att lösa den situation som är. Sverige, Tyskland och Österrike kan inte ta hela ansvaret, utan vi måste driva på så att andra länder tar detta. Att öppna sina

hjärtan är en självklarhet när det här händer, men det hade ju varit önskvärt om man hade drivit på också under tidigare år, så att man hade hittat system, så att det skulle vara lättare att öppna sina hjärtan och att fler öppnade sina hjärtan.

Nu jobbar vi för den här omfördelningsmekanismen och självklart också för en permanent omfördelningsmekanism. Jag hoppas verkligen att det möte som statsministern nu ska åka på tar ett steg ytterligare för att fler länder ska ta sitt ansvar för att vi ska kunna rädda fler liv.

Anf. 4 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Ordförande! I det här läget är det uppenbart att inte alla länder i EU tar sitt ansvar, att EU inte gör tillräckligt mycket för att möta flyktingkrisen och att inte heller Sverige gör tillräckligt mycket för att möta krisen. Det är ett underbetyg för EU:s stats- och regeringschefer att man inte följer de beslut man redan har fattat och implementerar dem.

Nu har stats- och regeringscheferna bestämt att man ska omfördela 160 000 människor som i dag främst befinner sig i Grekland och Italien. Statsministern själv nämnde dock att det är bara 149 personer som har omfördelats till fem länder. Det är ett underbetyg. Nu måste man upp till bevis.

Det har varit en rad möten där man har pratat länge, men nu måste fler länder göra mer, och man måste skapa ordning och reda för att upprätthålla mottagningsystemet. Det måste till ledarskap. EU:s stats- och regeringschefer måste visa ledarskap och visa på en väg framåt.

Vi kan inte acceptera att människor dör på Medelhavet i sin strävan att ta sig till fred och säkerhet i Europa. Men vi kan inte heller acceptera att EU:s medlemsstater inte har någon kontroll över vilka som befinner sig på deras territorium. Det är hög tid att återupprätta ordning och reda. Därför har vi föreslagit en tillfällig gränskontroll i ett svenskt perspektiv.

Vi har i går presenterat tre förslag från Moderaterna. Vad avser statsministern att presentera för att återta ordning och kontroll?

Vi måste klara av att agera både kortsiktigt och långsiktigt. Vi måste agera både här och nu och framöver. Det enskilt viktigaste i ett långsiktigt perspektiv är att motverka det som är grogrunden till att människor flyr. Därför måste man utöka fredsansträngningarna i Syrien. Den humanitära hjäl-

pen måste naturligtvis öka. Det är upp till medlemsländerna att faktiskt leverera det man har utlovat tidigare. Den kalla, bittra vintern står inför vår dörr.

För ett och ett halvt år sedan utropade Isil, IS, Daish eller vad vi nu kallar dem, ett kalifat. Ett och ett halvt år har gått, och ännu har inte EU mäktat med att presentera åtgärder som stoppar inflödet av stridande till Isil. Det är ett underbetyg.

Vi kräver att man faktiskt agerar. Det kan inte vara så att EU står handlingsförlamat medan jihadiströrelsen rekryterar fullt ut. Detta borde ha skett redan i går. Man måste omgående stoppa inflödet av stridande och av finanser.

Där skulle Sverige konkret kunna påverka. Det skulle kunna göra skillnad i verkligheten.

Vidare måste man utöka listan med säkra länder. Det måste gå snabbare att avvisa människor som kommer från så kallade säkra länder. Man måste acceptera att ett ja är ett ja och ett nej är ett nej. Därför måste återvändandeaftalen utvecklas i betydligt större utsträckning.

Likaså måste vi förbättra informationen för människor i tredjeland om vad som gäller. Det är bättre att veta vad som gäller i Europa och Sverige innan man kliver ned i gum-mibåten än att få veta det på perrongen på Malmö station.

Sverige tar emot många människor på flykt. Det har vi konstaterat tidigare. Bara förra veckan tog vi emot över 10 000 människor. Det är 10 000 människor som många gånger är i nöd. De har flytt från krig, förtryck, fattigdom och brist på frihet. Men det är inte långsiktigt hållbart att i princip bara Sverige, Tyskland och Österrike tar ansvar inom unionen. Därför har vi moderater konsekvent drivit på för att fler länder ska ta ett större ansvar och göra mer. Det är tragiskt att det bara är ett fåtal länder som tar ett stort ansvar. Den obligatoriska och permanenta omfördelningsmekanismen, som också tar sikte på att länder som har tagit ett ansvar tillmäts större betydelse, måste komma på plats omgående.

EU har tagit några små, viktiga steg på väg mot ett bättre flyktingmottagande, men fortfarande underskattar EU problemen, och det går alldeles för sakta. Länderna inom unionen har tappat kontrollen över vilka som befinner sig inom unionens gränser, och det är viktigt att återupprätta ordning och reda.

Jag upprepar att jag efterfrågar resultat, implementering av fattade beslut och politiskt ledarskap av statsministern och statsministerns kollegor.

Vi presenterade i går från moderat håll tre konkreta förslag för att skapa ordning och reda och för att fler länder ska göra mer. Vad avser statsministern att presentera, konkret, för att skapa ordning och reda och för att fler länder inom unionen ska göra mer och ta sitt ansvar?

Anf. 5 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Det är knappt man vet var man ska börja med anledning av allt det som statsministern anförde här tidigare. Det här är ju en enorm kris, inte bara för omvärlden utan även för Sverige.

Sverige är fullsatt. Vi har ingen kapacitet att ta emot fler människor. I det läget talar man från regeringens och övriga riksdagens sida om att vi ska genomföra en laglig migration. Detta återkommer alltid i de här diskussionerna.

Vi har en situation som är extrem. Sverige står på knäna, och i det läget ska vi diskutera fler vägar för att fler människor ska ta sig hit!

En viktig signal att skicka till EU och hela Europas ledare är att Sverige är fullt. Menar man allvar från regeringens sida med att andra länder ska ta sitt ansvar kanske vi ska bedriva mer av signalpolitik, och då inte bara utåt mot de konflikthärda varifrån människor söker sig hit. Alla de som söker sig hit är heller inte flyktingar. Det är också en viktig poäng att ta upp. Hur många av dem som kommer till Sverige nu kommer från Syrien? Jag skulle gärna vilja att statsministern svarar på den frågan.

Det är också viktigt att skicka en signal till Europas ledare: Sverige är fullt. Menar man allvar med att andra länder i EU ska ta sitt ansvar, som man säger, signalera då att det är fullt här och att det är andras tur att ta emot.

Jag vill också ta upp detta med den tillfälliga omfördelningsmekanismen på EU-nivå som man har beslutat om. Där har vi som ensamt parti i Sveriges riksdag anmält avvikande mening. Som tidigare talare och statsministern nämnde har den omfördelningsmekanismen hittills lett till att fem länder har tagit emot människor. Det var meningen att man skulle omfördela från länder som har ett stort söktryck. Om man ska vara ärlig, vilken man givetvis ska vara när det

är så svåra samhällsfrågor som måste lösas, måste man också poängtera att de länder som ska sända flyktingar och som man alltså ska lätta trycket för, i huvudsak är Grekland och Italien. Det är de sydliga länderna som tar emot människorna i första steget. Men ändå är det Sverige som tar emot i särklass flest asylsökande i hela EU sett per capita, nästan också i absoluta tal. Tyskland står kanske över Sverige i absoluta tal, men Tyskland är också ett land med nästan tio gånger så stor befolkning.

I detta läge talar man från riksdagens och regeringens sida om att vi ska införa ett permanent system, trots att vi inte ens fått det tillfälliga systemet att fungera. Det är jättebra att man nu diskuterar ekonomisk kompensation, förhoppningsvis, till Sverige. Men pengar löser inte alla problem, även om just pengar är ett stort problem i detta, för detta kostar väldigt mycket pengar. Detta kommer att ge stora skador på svensk välfärd, svensk sysselsättning och svensk sammanhållning under lång tid framöver, hävdar jag.

I dag använder vi tält för att till viss del täcka upp för behoven. Tältläger i Sverige, i det nordligaste landet i Europa! Det är också ett faktum att man använder idrottshallar i skolor, så att elever får slussas över till andra idrottshallar och inte ens kan få sin idrottsundervisning på ett fullgott sätt.

Det är också ett faktum att det kommer människor till Sverige och bor på gatan. Vi ser EU-migranter, framför allt i Malmö, som nu är hänvisade till gatan. Jag tycker inte att detta har något med solidaritet att göra, vilket regeringen alltid hävdar.

Solidaritet är i stället att inte skära ned på biståndet, som regeringen har signalerat att man tänker göra, utan i stället bygga upp kapacitet i de här länderna, så att de själva kan hantera sina problem. Det är också solidariskt att satsa mer resurser på närområdet, där vi faktiskt kan hjälpa många gånger fler människor än vi gör nu, för det vi nu gör kostar väldigt mycket pengar. När det gäller ensamkommande flyktingbarn har man, som statsministern nämnde, en kostnad på 1 900 kronor per dag – en kostnad som regeringen nu har tänkt öka, åtminstone enligt de signaler jag har tagit del av. Det kostar alldeles för mycket pengar att ta emot dessa människor.

Jag menar inte att vi inte ska hjälpa människor, men vi ska göra det så resurseffektivt som möjligt. Det är inte detta

man sysslar med från regeringens och riksdagens sida. Det är anmärkningsvärt. Detta får stora konsekvenser för Sverige, för Europa och för de människor som flyr.

Jag vill därför i allra högsta grad anmäla avvikande mening från regeringens hållning, mot bakgrund av allt det jag har anfört, särskilt för att man ska gå från ett tillfälligt system som inte har fungerat till att också införa ett permanent system och för att man inte har kraft och mod att sätta sig upp mot EU och kräva att EU nu faktiskt tar sitt eget ansvar. Sverige är fullt.

Anf. 6 ORDFÖRANDEN:

Då är det jag som talar i egenskap av Miljöpartiets representant i nämnden.

Det är klart att det är en utmaning att förena taggträds-Orbán med välkommen-hem-till-mig-Miljöpartiet. Det finns stora skillnader runt om i Europa. Men det som är oacceptabelt är att vi får en allt större, växande andel människor som blir helt rotlösa. Det är som hela havet stormar. Land efter land rycker undan en stol där man kan sätta sig ned, vila och söka asyl. Till slut springer man runt rotlös i Europa utan att ens få stanna till någonstans.

Detta är helt oacceptabelt. Jag har här EU-fördraget. Vad länderna nu gör står i direkt strid med andan i det fördraget. Det står väldigt fina ord i det. Man kan läsa inledningen. Det är väldigt fina texter, nästan poetiska ibland, men vad betyder de i verkligheten?

Sverige har verkligen efter förmåga försökt leva upp till fördraget. Statsministern har på ett bra sätt utvecklat hur viktigt det är att andra också gör det. Det är dags att sluta leka hela havet stormar och ställa tillbaka stolarna, så att folk kan få sätta sig ned och vila, så att vi kan få ordning på detta.

Nu diskuterar man dessutom att bygga upp hotspots och annat som ett led i att försöka få ordning, men det är viktigt att det nu finns resurser till att ha fungerande hotspots. Det är viktigt att det finns resurser att snabbt genomföra de beslut om omfördelning som vi fattar. Jag hoppas också på en permanent omfördelningsmekanism som är rättvis. Annars kommer det bara att bli fler och fler som får bo i läger i Europa, i väntan på att vi ska komma överens. Det oroar jag mig mycket för. Det får gå i år efter år utan framtid och utan visshet.

2015/16:13
10 november

Det är alltså mycket viktigt att andra länder också ser värdet av att skjuta till tillgångar och resurser, så att vi kan fördela om dem som vi har kommit överens om och dem som vi kommer att komma överens om att fördela.

Det räcker heller inte att bara agera i panik. Vad jag efterlyser nu, och där jag kan se att kommissionen inte har tagit tillräckligt många initiativ, är att man måste ta ansvar för freden i närregionen.

Det är jättebra att vi nu har ett Vallettamöte. Det är jättebra att vi nu samarbetar med våra afrikanska vänner. När jag satt i EU-parlamentet gjorde vi det mycket och omfattande, och det var mycket fruktbart och kan också faktiskt gynna oss. Ju bättre relationer vi kan få med afrikanska länder, desto större blir möjligheterna till en hållbar handel och ett hållbart utbyte med varandra. Det måste ske en ordentlig utveckling där, så att man slipper slåss om de få smulor som finns kvar i ekonomin.

Men vad gör vi då med vapenexporten? EU har faktiskt en vapenexportkod som är ganska strikt. Hur har vi koll på att vapen inte slussas vidare till Syrien från gud vet vilken fraktion? Det räcker inte med att stoppa inflödet av krigare. Vi måste stoppa inflödet av vapen. Var är den civila insatsstyrka från 1999 som EU beslutade om? Den hade vi kunnat skicka runt nu för att förebygga nästa konflikt.

I all panik med att försöka ordna den akuta situationen är det oerhört viktigt att kommissionen aldrig tappar fokus från de grundläggande värdena, där fred står överst. Det är viktigt att vi nu satsar ekonomiska resurser på att bygga upp en struktur för fred. Även om det inte direkt är kopplat till mötet som kommer nu är detta det enda rimliga för att undvika att vi ständigt, i all framtid, ska behöva ha extra möten om flyktingkrisen.

Anf. 7 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Ordförande! Jag börjar med att vända mig till Marie Granlund. Det är viktigt att vi följer upp, för vi ska rädda liv och självfallet vara engagerade i att åtgärda konflikten.

Vad gäller omfördelningsmekanismen, där vi alla vill se att det rör sig framåt, blir det nu en utvärdering av vad som har gjorts eller framför allt inte gjorts – måste man säga i det här läget, om 149 av 160 000 flyktingar är omfördelade. Det är meningen att omfördelningsmekanismen ska upp på da-

gordningen för att sätta press, så att mer sker. Bara detta att den kommer upp på mötet är bra. Först var det bara Sverige och Finland, och sedan kom Frankrike, Spanien och Luxemburg, fast det kanske inte var exakt i den ordningen, men de tre länderna har tillkommit. Vi måste självklart fortsätta att verka för och hålla uppe den pressen, för detta måste genomföras. Om vi fattar beslut och inte genomför dem är det under all kritik om det inte kan klaras ut.

Så till Ulrika Karlsson. Moderaternas förslag kommer över huvud taget inte upp på mötet, utan det får vi möjligtvis ta en inrikespolitisk diskussion om. Men det är ingen större poäng att diskutera det inrikespolitiska nu. Vi håller på med en utvärdering av bland annat det samarbete som vi har i EU.

Det är oerhört viktigt att EU är aktivt i fråga om krisen i Syrien och Isil. Man kan nog vara kritisk i många stycken, men jag tycker ändå inte att man kan prata om handlingsförlamning. Det är ett oerhört komplext problem. Sverige är med och påverkar i den delen. Vi ska ha ett aktivt EU – det är vår bästa gemensamma röst – för att se till att vara aktiva i konflikten.

När jag redovisade efter förra Europeiska rådet var det en moderat riksdagsledamot som tyckte att det var lite naivt att Sverige skulle kunna vara med och påverka. Men jag tänker fortsätta att arbeta för det, för det är att undanröja konflikten. Sverige kommer inte att kunna göra det ensamt. Men jag tycker att det är viktigt att Sverige är med, precis som Ulrika Karlsson uttryckte det, och att vi gör detta framför allt i samarbete inom ramen för Europeiska unionen.

Säkra länder pågår det diskussion om i RIF-rådet. Det har inte fattats några beslut ännu. Sverige har uttryckt att vi är för säkra länder. Däremot är vi emot att sätta Turkiet på den listan. Där finns det en åsiktsskillnad. Men den diskussionen fortgår.

Ja, det politiska ledarskapet behöver vara tydligt. Låt mig påminna om ett år tillbaka i tiden. Då var det inte på dagordningen i Europeiska unionen att diskutera exempelvis omfördelning. Det fanns inte med då, men nu finns det där. Jag är den första att hålla med om att det går oerhört sakta. Men vi har ändå kommit dit.

Nu är det ett tillfälligt system, och vi diskuterar om vi ska ha ett permanent system. Det kommer att vara tufft. Men jag vill fråga dem som säger att det är fel och naivt att gå in i

den diskussionen: Vad är alternativet? Alternativet är ju det vi har i dag, och det håller inte. Det enda hållbara i detta är att hela Europeiska unionen tar ett samlat ansvar, för kontinenten som sådan kan hantera detta problem, men några få länder kan det inte. Därför tycker jag att det är viktigt att vi håller den kursen och den riktningen men ändå uttrycker besvikelse och frustration över att det går för sakta, som jag delar. Men vi kan inte låtsas som om vi helt ska ändra kurs, så att det inte är realistiskt, utan vi måste arbeta på det här spåret för att det ska bli en bra lösning.

Johnny Skalin nämnde fler lagliga vägar. Det är i syfte att rädda liv. Det är därför – att i stället för en farlig båtfärd i sjöodugliga båtar kunna hitta en annan väg. Det är därför man diskuterar fler lagliga vägar. Det är i stället för de livsfarliga resorna.

Låt mig säga något om omfördelningsmekanismen och det som omtalas om Grekland och Italien. Det finns ett regeringsbeslut i Sverige, efter en överenskommelse som vi gjorde här, om att också Sverige ska omfattas av den omfördelningen. Nu ligger den bollen hos kommissionen. Vi tar ju, som det riktigt påpekas, emot absolut mest av alla EU:s medlemsländer räknat per capita. Detta pågår alltså.

Det talades om att EU ska ta sitt eget ansvar. Vi är medlemmar i EU, och vi är 28. Det är själva poängen. Om vi säger ”Nu får ni ta ert ansvar” står också vi själva med vårt ansvar. Här är poängen att hålla ihop. Huvudlinjen måste vara att se till att hålla ihop detta, så att vi har möjlighet att hantera en så svår kris. Om vi nu börjar säga ”Nu får ni klara er själva” måste vi också klara oss själva, och det är inte det lättaste i det här läget. Om vi håller ihop och ser till att vara tillsammans, då har vi möjligheter. Det är tillräckligt problematiskt som det är.

Jag delar Carl Schlyters uppfattning om resurser – det måste absolut till mer resurser – och engagemanget för freden i närområdet.

EU är betydelsefullt, men det behövs självfallet mer. När det gäller Syrienkonflikten är det USA, Ryssland och några regionala, framför allt Saudiarabien och Iran, som spelar en nyckelroll. Vi får ändå se som en framgång att man har satt ut ett möte. Det är en sak när det gäller USA och Ryssland, men Saudiarabien och Iran satt där faktiskt tills mötet var slut och kom dessutom överens om att träffas en gång till.

Jag inser fullt väl att detta kommer att vara komplext och ta lång tid. Men det är ändå ett framsteg – det måste vi se.

I det samtalet har EU spelat en roll, liksom i Iransamtalen, den uppgörelse som gjordes med Iran, och EU har spelat en roll i Libyen, så EU finns där. Men jag kan också ha förhoppningar om att vi skulle kunna göra ännu mer, för grundreceptet är naturligtvis att lösa konflikten och att förebygga konflikter, precis som ordföranden påpekade är.

Anf. 8 ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Tack, statsministern, för den information som vi har fått om det kommande informella mötet.

Låt mig först uttrycka uppskattning för att statsministerns prioritet är att rädda liv. Det måste vara allas vår främsta prioritet i det läge som är. Men till detta kommer fyra påstående eller frågeställningar från min sida som jag gärna vill ha kommentarer kring. Den första handlar om Turkiet.

Statsministern har tidigare uttryckt att han och regeringen inte betraktar Turkiet som ett så kallat säkert land i nuläget. När jag lyssnade på redovisningen uppfattade jag inte att statsministern sa så i dag. Har statsministern ändrat uppfattning, eller kommer statsministern att vid det kommande informella mötet uttrycka det statsministern har framfört här tidigare vad beträffar Turkiet, det vill säga att Turkiet i nuläget inte är ett säkert land?

Min andra frågeställning handlar om uppbyggandet av så kallade hotspots. Jag ser tyvärr en bild framför mig nu, när vi inte har någon fungerande fördelningsmekanism, att detta kommer att bli läger på skilda håll i världen där människor förvaras, inte ser något hopp för framtiden och lider brist på utbildning, sjuk- och hälsovård och så vidare, ofta omgärdade med taggtråd och höga stängsel.

Vad avser statsministern att göra för att inte den bild som jag målar upp ska bli verklighet? Det tror jag att ingen av oss vill, men risken är uppenbar att vi får den typen av camper, läger eller vad man nu vill kalla dem när ingen är beredd att ta emot de människor som flyr från krig och förföljelse.

Min tredje frågeställning handlar om förstärkning av de externa gränserna. Jag tycker att det är viktigt att statsministern påtalar att om det ska göras måste de mänskliga rättigheterna och asylrätten respekteras också vid de yttre gränserna, så att människor har en möjlighet att skapa sig

den frihet som vi har i vår del av världen, om man är förföljd eller lider av krigshändelser eller liknande.

Allra sist min fjärde fundering. Den handlar om det vi har diskuterat många gånger i det här rummet, nämligen att tillskapa fler lagliga vägar. Nu när trycket är som det är, det vill säga extremt högt, tycker jag faktiskt att det är mer befogat än tidigare att vi skapar fler lagliga vägar för att undvika att människor ger sig ut på de farliga färder som alltför många gör och alltför många förolyckas i.

Anf. 9 AMINEH KAKABAVEH (V):

Herr ordförande! Tack, statsministern!

Vi i Vänsterpartiet tycker att det är jätteviktigt att värna om asylrätten och att en human asylpolitik är viktig. Vi tycker samtidigt, precis som alla andra var inne på, att EU måste ta ansvar. Det måste också andra länder. De internationella konventioner som man har skrivit under ska gälla även de andra länderna i EU och inte bara Sverige.

Därför är det viktigt att man driver på så att alla andra också ska ta ansvar. På en ö i Grekland där 500 000 människor har passerat finns det inget EU-stöd för att värna om asylrätten, till exempel på Lesbos. Varför skulle de inte kunna få stöd för det? Det är bara volontärer som jobbar för det. Däremot satsar man igen på Turkiet. Men Turkiet tycker vi inte är en tillförlitlig partner. De värnar inte om mänskliga rättigheter, och vi känner till att det inte finns någon säkerhet för asylrätten i Turkiet.

Det har nyligen kommit en undersökning som visar att 700 000–800 000 barn i skolåldern befinner sig i Turkiet, varav 400 000 inte går i skolan. Det finns bistånd, men Turkiet har hittills inte tillåtit till exempel att internationella organisationer kommer in. Sverige är ändå en jättestor givare. Man kan öka biståndet och rikta biståndet till de 400 000 barn som är i flyktinglägren för att de ska få skolgång. Man kan förstå att det är 400 000 barn där föräldrarna är oroliga. Det är barn mellan 8 och 17 år som inte går i skolan.

Man vet att folk flyr på grund av att de inte får en säker asylprövning i andra länder. Jag tycker att Sverige ska driva det i Europa, i stället för att ge pengar till ett land där det redan finns problem. Det gäller att rikta insatserna, öka biståndet till de länder där flyktingarna finns och öppna

grundskolor och skolor så att barnen får skydd. Det är viktigt.

2015/16:13
10 november

Det andra är: Varför ska inte gulfstaterna och Saudiarabien ta ansvar? Varför driver ingen de frågorna? Det är ju rika länder i regionen. Det är de fattigaste som tar ansvar och inte de andra. Jag undrar om statsministern avser att driva den frågan.

Men allra viktigast är fortfarande hur man ska få slut på kriget i Syrien. Hur ska man göra? I säkerhetsrådet har det blivit en fråga om alla har ett finger med i spelet, och Isil har blivit en fråga för alla om att konkurrera om vem som bombar mest. Men fortfarande har vi Bashar al-Asad som mördar. Fortfarande har vi en diktatur som styr i detta land och som har orsakat allt detta elände i fyra år.

Hur ska vi driva frågan? Vad tycker EU:s länder att vi ska göra för att kriget ska stoppas, så att människor inte blir flyktingar i andra länder på detta sätt?

I frågan om att hitta lagliga vägar in är FN totalt ur funktion. Det är totalt stopp för kvotflyktingar. Det talas inte om hur FN kan hjälpa till för att ta till vara lagliga vägar in, skapa rättvisa och få alla länder att ta ansvar.

De stora frågorna är viktiga. Man ska inte bara prata om utan också få fram resultat. Det är viktigt, anser jag.

Anf. 10 TINA ACKETOFT (FP):

Herr ordförande! Jag vill uppehålla mig lite vid Turkiet. Precis som Amineh Kakabaveh säger sitter 2 miljoner flyktingar i Turkiet. När nu diskussioner och förhandlingar intensifieras måste man beakta att redan 2011 sa Turkiet tydligt att flyktingar är välkomna men att det aldrig kommer att bli tal om någon integration eller uppehållstillstånd. Självklart ville Turkiet hjälpa till för att få tyngd i förhandlingarna med EU. Det är min något cyniska analys av det hela, men jag tror att det inte är så långt från sanningen. Det innebär att det sedan 2011 suttit människor fast i ingenmansland. De kan inte ta sig åt något håll. Det är precis som Amineh Kakabaveh säger, nämligen att de inte får utbildning, vård eller arbete.

Just nu tror jag att kommissionen presenterar sin årliga rapport om kandidatländerna. Där finns naturligtvis också Turkiet med. Det är min innerliga förhoppning att kommissionen för fram en tung och tydlig kritik mot det sätt regimen

behandlar massmedier och opposition trots diskussionen om gemensam handlingsplan för att möta flyktingkrisen. Jag ställer inte ens frågan om Turkiet är ett säkert land. Jag påstår att Turkiet inte ska anses vara ett säkert land. Det vore att ge regimen alldeles för mycket tyngd.

Statsministern har förtjänstfullt besvarat frågan om omfördelningsmekanismen. Det är tydligt att den inte efterlevs. Men hur ser statsministern på Sveriges möjligheter att delta i den omfördelningsprocess som finns med i vår överenskommelse?

Statsministern säger att Dublinförordningen gäller, men det gör den uppenbarligen inte. På nyheterna i morse hörde jag att åtminstone 500 personer sitter i Rostock och väntar på nästa båt till Danmark för att ta sig vidare till Sverige. Borgmästaren vädjar till Sverige att inte stänga gränserna eftersom de stannar i Tyskland såklart. Hinken skickas vidare – om man får uttrycka sig så respektlöst om våra medmänniskor. Det är ett uppenbart tecken att Dublinförordningen inte fungerar. Hur arbetar statsministern med frågan att när inte något annat finns måste Dublinförordningen gälla?

Statsministern säger också att det behövs en sammanhållen utrikespolitik för att få stabilitet och ett gemensamt asylprogram. Vad ett land gör eller inte gör ger stora effekter för alla andra. Om inte EU klarar detta ser en liberal och brinnande EU-vän som jag själv mörkt på EU:s framtid. EU tappar ständigt i trovärdighet och då tappar EU makt gentemot andra aktörer. Om EU ska vara rösten för demokrati och mänskliga rättigheter och samtidigt tappa makt när världen ser ut som den gör är oerhört farligt, inte bara för oss utan för hela sammanhanget.

Fri rörlighet, som jag också älskar, innebär inte fri invandring, men det är i princip så i dag. Nu ser vi problemet. Även om asylrätten alltid måste värnas, och vi är helt överens om att det behövs fler lagliga vägar in, måste vi ständigt följa upp och utvärdera de åtgärder som vi har kommit överens om och uppenbarligen inte fungerar. Jag förstår att det är mötets tyngsta punkt på dagordningen.

Jag tror på EU. Det är fråga om demokrati och en röst för mänskliga rättigheter. Sverige är otroligt viktigt för att EU ska behålla det perspektivet. Jag vet inte om det stämmer, men var Sverige välkommet till EU-toppmötet den 25 ok-

tober i Bryssel, när EU-länder tillsammans med angränsande EU-länder som påverkas av flyktingströmmarna träffades, men valde att inte delta? Jag kan förstå att statsministerns agenda är synnerligen hektisk och fulltecknad, men det finns ett antal andra som kan skickas i stället. Just att Sveriges röst inte hörs tydligt i varje forum där vi kan påverka gör mig orolig. Men det är möjligt att jag är felinformerad om att Sverige valde att inte delta i den förhandlingen. Det skulle vara intressant att höra statsministerns åsikt om det.

2015/16:13
10 november

Anf. 11 DÉSIÉE PETHRUS (KD):

Herr ordförande! Tack, statsministern, för inledningen!

Det är oerhört vällovligt att statsministern vill hävda att omfördelningsmekanismen måste gälla. Det är fråga om 160 000, och det är över 1 miljon som kommer in i EU. Det är naturligtvis inte tillräckligt. Det går inte att ha ett system där omfördelningsmekanismen och Dublinförordningen inte fungerar. Jag menar att statsministern nu måste åka ned och hävda att Dublinförordningen ska följas. Om det inte finns ett annat system, om det inte finns ett omfördelningssystem av alla som kommer in över EU:s gränser, måste Dublinförordningen gälla. Vad avser de andra länderna att göra för att se till att upprätthålla Dublinförordningen?

Det står i slutsatserna från RIF-rådet i går att det ska finnas en informationsstrategi där det ska göras klart för migranterna att de måste registrera sig i det första landet. Då måste det arbetet fungera. Hur avser EU att se till att det fungerar? Asylsökande ska inte ha rätt att välja vilket medlemsland de ska registrera sig i och söka asyl.

Om statsministern menar det han säger, att Dublinförordningen finns tills det finns ett permanent omfördelnings-system, då måste statsministern vara mer tydlig än vad statsministern har varit hittills med vad som gäller till de andra medlemsländerna.

Den andra frågan jag tog upp i går, förutom Dublinförordningen, gällde de yttre gränserna och säkerheten för EU:s medborgare och säkerheten för de svenska medborgarna. Det går inte att ha ett system där Migrationsverkets generaldirektör säger att Migrationsverket inte har någon aning om vilka som befinner sig i Sverige och EU inte vet vilka som kommer in. Under lång tid har Grekland och Italien bara viftat förbi folk för att länderna inte har velat registrera per-

sonerna. Det råder alltså inte någon kontroll över vilka personer som befinner sig inom EU:s gränser och inte heller inom Sveriges gränser. Det är inte acceptabelt.

Den inre fria rörligheten förutsätter att det råder en kontroll vid Schengens gränser. Jag menar att statsministern tydligt måste ta upp frågan. Det är då jag blir förvånad över – och jag har ställt en fråga till migrationsministern – varför statsministern i Dagens Nyheter den 16 oktober säger att Sverige inte vill låta EU sköta bevakningen av de yttre gränserna. Vad menar statsministern? Vi måste få kontroll över den yttre gränsen och vilka som befinner sig i Sverige.

Den tredje och sista punkten jag tog upp i går inför RIF-rådet var frågan om att vi naturligtvis måste ha inställningen att människor ska kunna söka asyl men det måste finnas en reglerad invandring, precis som statsministern säger. Då måste vi hitta lagliga vägar in i EU. Det kan göras med hjälp av olika typer av humanitära visum och nödvisum som kan sökas utanför EU. Jag vet att min partigrupp EPP har talat om att inrätta kontor utanför EU för att göra det möjligt. Vi kommer att behöva många som arbetskraftsinvandrar. Vi behöver människor som invandrar till både Sverige och hela EU.

Låt oss hitta ett sätt, men det kan inte vara så som det är nu. Naturligtvis måste det ske stora insatser i Syriens närområde, där över 50 procent av alla barn inte får någon skolgång. Jag förstår att människor vill ge sig i väg om de inte kan se en framtid för sig själva eller för sina barn. Där har vi ett stort ansvar att öka biståndet, och det blir kontraproduktivt om vi låter biståndet bara gå till Sverige. Det behövs stora summor pengar till närområdet i Syrienkrisen.

Jag instämmer i mycket av det Amineh Kakabaveh sa om andra länders ansvar. Det är kanske lite larvigt, men jag tycker att det inom FN borde upprättas ett konto där alla dessa länder som har bidragit till krisen faktureras. Det ska gå en faktura till dem efter att krisen är slut.

Anf. 12 ORDFÖRANDEN:

Innan jag ger statsministern ordet vill jag få en sak bekräftad. I går hade vi ett möte inför RIF. Där fanns slutsatser, och alla partier i opposition anmälde avvikande meningar. Inför det möte vi diskuterar i dag planeras inga slutsatser eftersom det är fråga om ett informellt möte. Men

inför att nämnden ska fatta beslut i dag vill jag få bekräftat att det inte planeras några uttalanden, deklARATIONER eller andra dokument.

2015/16:13
10 november

Anf. 13 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr ordförande! Nej, vi har ingen information om det. Jag ska kolla direkt med mina medarbetare. Är det någon som har någon annan information? Nej, inga slutsatser. Det här mötet ska i första hand vara, som Tina Acketoft också var inne på, en utvärdering, att se hur långt vi har kommit eller inte har kommit.

Jag börjar med Eskil Erlandssons frågor. I fråga om Turkiet sa jag i mitt svar till Ulrika Karlsson att vi menar att det ska finnas en lista med säkra länder men att Turkiet inte ska vara med på den listan.

Jag delar oron att hotspots kan leda till att läger inrättas. Det är precis den diskussion jag tog upp på det förra mötet i Europeiska rådet. Det måste till ett helt paket när vi pratar om hotspots, inklusive omfördelningen. Annars blir det läger. På frågan om vad statsministern avser att göra kan jag säga att jag inte själv beslutar i frågan. Dessa hotspots finns i andra länder. Däremot driver jag den uppfattning som Eskil Erlandsson ger uttryck för – med samma oro. Det är därför det är så viktigt att se på detta i sin helhet. Det måste finnas hotspots, och det ska vara ordning och reda över gränserna, återvändande och omfördelning. Det måste finnas en helhet för att det ska fungera. Jag delar oron, och jag ger uttryck för den. Jag varnar för att om vi inte klarar allt detta kommer det att bli den utveckling som Eskil Erlandsson ger uttryck för.

Sedan var det en fråga om de externa gränserna. Även om det finns en kontroll över de externa gränserna ska vi följa internationella konventioner och de regler som gäller inom Europeiska unionen. Det går hand i hand. Asylrätten ska inte begränsas.

I frågan om lagliga vägar in finns en diskussion där kommissionen i samarbete med UNHCR vill höja antalet kvotflyktingar. Vi får inse att det kommer att ta lite tid. Det finns en diskussion om att öppna fler lagliga vägar in.

Sedan vänder jag mig till Amineh Kakabaveh. Huvudlinjen är att hela EU måste ta ett ansvar. Det kan inte upprepas tillräckligt mycket att om EU hade tagit ett gemensamt ansvar från dag ett hade situationen hanterats. Des-

svärre är det inte så. Då blir det besvärligt. Bollen flyttas och stolarna rycks undan, som ordföranden sa. Det är huvudstrategin.

Vidare var det en fråga om bistånd och flyktingläger. Det svenska biståndet som ges nu har inriktningen till flyktingläger. Den nya femåriga strategin, som jag nämnde, som är under utarbetande, innehåller också en ingrediens att tänka på hur det fungerar i lägren. Sverige är en mycket stor givare, och det ska vi vara stolta över.

Vad gäller de humanitära ambitionerna i regionen finns några länder som tar ett mycket stort ansvar. Det är Jordanien, Turkiet och Libanon. Det är helt korrekt. Vår ambassadör för humanitära frågor är på väg till Saudiarabien för att ta upp det problemet. Fler måste göra stora insatser för att hantera situationen. Där driver Sverige på i den riktningen.

Sedan har vi tusenkronorsfrågan. Hur får vi slut på kriget i Syrien? Vi har sett en utveckling den senaste tiden, om än vi vill att den ska gå snabbare. Vi får hoppas att det finns ett momentum, att stormakterna och de regionala storspelarna förstår att om kriget inte får ett slut blir det en katastrof för regionen och hela världen. Kriget måste få ett slut. Vi får verkligen hjälpas åt och hålla i opinionsbildningen i vårt eget land och ute. De måste känna trycket att något måste åstadkommas. Vi har all anledning att vara aktiva där.

Tina Acketoft frågade om Turkiet som inte vill integrera flyktingarna. Jag får två bilder vad gäller Turkiet. Den ena är att det finns många människor inne i samhället som kanske inte har fått uppehållstillstånd men som är delaktiga på olika sätt. Den andra bilden är att det också finns många människor i flyktingläger. Självfallet måste EU stå upp för sina värderingar i det här samarbetet med Turkiet. Det är oerhört viktigt att vi gör det. Det finns en stabilitet i att EU-medlemsprocessen innehåller vissa mått och steg som gör att EU kan hålla frågan om mänskliga rättigheter och andra saker högt upp på dagordningen. Jag tycker att vi har en struktur där. Det ska självfallet också kombineras med kritik vad gäller felaktigheter när det gäller mänskliga rättigheter.

När det gäller Sveriges möjligheter till en omfördelning är frågan överlämnad till kommissionen. Jag upplever att det genuint finns en stor förståelse för att Sverige har tagit ett

stort ansvar så här långt. Vi kommer självfallet att ta ansvar framöver, men det är orimligt att Sverige jämfört med andra EU-länder tar ett sådant stort ansvar. Den förståelsen finns. Jag kan självfallet inte garantera några utfall i en sådan här process, men jag märker att det finns förståelse i kommissionen och i rådet. Vi ska fortsätta ligga på där. Det är inte alls någon orimlig begäran, utan den är högst rimlig, och det tycker andra också.

Dublinförordningen gäller. Jag delar den uppfattningen. Tills något annat finns på plats är det självfallet den som gäller. Det är helt rätt. Man kan dock konstatera ibland att den inte riktigt följs, men vi måste självfallet upprätthålla att det är den som gäller. Vi kan inte göra någonting i ingemansland nu, utan det är den som gäller och då följer vi den.

Sedan är vi också aktiva i diskussionen om vad vi behöver efteråt. Den diskussionen måste komma i gång, och den är i gång. Om vi ska få det här med hotspots, gränser och återvändande att fungera, hur ska det då se ut? Det faktum att vi inte kan låta flyktingarna själva välja vilket land de ska åka till förutsätter en annan reglering. Den diskussionen är i gång, och där är Sverige aktivt. Det är en jätteviktig diskussion. Det är bra om vi hjälps åt och driver den frågan.

Jag delar också Tina Acketofts åsikt om EU:s framtid och att vi tappar makt här. Det är ett av de argument som jag använder i de här sammanhangen. Det här måste lösas för flyktingarnas skull och för frågans skull, men det handlar också om Europeiska unionen. Det är faktiskt på det planet nu; det är den dimensionen nu. Klarar vi inte detta är vi illa ute. Jag upplever att det är ett av de bättre argumenten mot dem som är starka motståndare till omfördelningssystem. Alla har vi ett stort behov av en fungerande Europeiska unionen. Jag delar den oron, och det argumentet måste upp på bordet, för vi ska se sanningen i vitögat.

Désirée Pethrus frågade om Dublinförordningen. Den ska följas, precis som jag gav uttryck för nyss. Jag konstaterar bara att det inte alltid sker. Jag delar också uppfattningen att asylsökande inte har rätt att välja.

När det gäller de yttre gränserna vill jag inte att EU ska sköta Sveriges yttre gränser. EU som helhet måste ha ansvar, och vi alla har ansvar för våra yttre gränser. EU som helhet har alltså kontroll över den yttre gränsen. Det är oerhört viktigt. Men jag vill inte ha en ordning där EU-tjänstemän

och EU kommer in och bestämmer vad vi ska göra och hur vi ska göra det. Jag har framhållit att det är ett nationellt ansvar, men jag är mycket intresserad av att vi diskuterar hur vi utökar samarbetet så att vi faktiskt kan upprätthålla de yttre gränserna. Det är en viktig ingrediens. Vill andra länder ha mer hjälp direkt från EU är det upp till dem, men för svensk del har jag uttryckt att det här är ett nationellt ansvar. Att upprätthålla våra gränser är en av de viktigaste sakerna som en regering har att se till. Det tänker jag hålla i, men jag är självfallet öppen för ytterligare samarbete för att vi ska klara detta på ett bra sätt.

Om EPP diskuterar fler lagliga vägar är det bra. Ligg på om det! Få dem att säga det också på Europeiska rådet, för jag kan säga att hittills har jag varit mycket ensam i den diskussionen. Kan vi hjälpas åt och bilda opinion för det är jag den första att tycka att det är positivt. Just nu är det som att ropa i öknen. Man är väldigt ensam i den här frågan. Finns det fler som driver frågan är det jättebra.

Anf. 14 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning samt en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna. Vi tackar så mycket och önskar lycka till på mötet.

EU-nämndens nästa ordinarie möte äger rum på fredag den 13 november kl. 9.00, och då är det allmänna frågor, utrikes frågor, försvarsfrågor och jordbruks- och fiskefrågor som diskuteras.

Innehållsförteckning

2015/16:13
10 november

§ 1 Informellt möte mellan EU:s stats- och

regeringschefer	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	1
Anf. 3 MARIE GRANLUND (S).....	4
Anf. 4 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	5
Anf. 5 JOHNNY SKALIN (SD).....	6
Anf. 6 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 7 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	9
Anf. 8 ESKIL ERLANDSSON (C).....	10
Anf. 9 AMINEH KAKABAVEH (V)	11
Anf. 10 TINA ACKETOFT (FP)	12
Anf. 11 DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	13
Anf. 12 ORDFÖRANDEN.....	14
Anf. 13 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	15
Anf. 14 ORDFÖRANDEN.....	17